

Egy kis „csesznyilkedés”

„Uram!

Ha ugyan megérdemli e megszólítást! Nem ég le a bőr a képéről a jún. 22-i lapban megjelent cikkéért?!

De ha már kegyedet cserben hagyta az embersége, jó ízlése, legalább a lektora lett volna »helyén«!

Ki kell mondanom, ha nem tudná, a szociálliberalizmus nem egyenlő a csesznyilkedéssel és a lélekmaró ízlésrombolással.

Hej, de szerencséje most, hogy 40 évvel ezelőtt Mezőkovácsházán nem az én osztályomba járt. *Lehasogatnám most a bőrt a testéről, a valamikori osztályvezető jogán.*

Mert én efféle szemétségre soha nem tanítottam senkit, énram ne hozzon szégyent volt tanítványom!!!

Szétszaggatnék miszlikbe vagy 20 „cikket” a tegnapi gyönyörűségéből, és megetetném az elkövetőjével. Szégyellje magát, és ha ellenvéleménye van, itt a címem a borítékon, állok rendelkezésére.

Sátori Erzsébet
Szeged, Radnóti u. 4.”

Megnéztem az Új Magyar Tájszótárban a „csesznyilkedést” – nem találtam. Volt viszont a „csesznyilkedik”: pajzánul, illetlenül viselkedik, helytelenkedik jelentésben. A pajzánosság tárgya pedig az a tudósítás, amit félszáz óvónő balatonalmádi tanácskozásról írtam. Június 22-én jelent meg. A tanulás nem kis dolog cimen, s arról szólt, hogy az utánzásos tanulás, a porosz utas oktatás nem igazán eredményes. Van helyette jobb. Meglepődtem azon, hogy valakiből ilyen feneketlen indulatok vált ki az, ha mást mondanak, és másképp beszélnek valamiről, mint ahogy ő azt megszokta. Valójában én egy nagyon-nagyon szomorú levelet kaptam.

(Zelei)

■ Kínai útjegyzetek (5.)

Kínáról - általában

Peking, Kína fővárosa világ- város. Tizenkét milliós lélekszámával a legnagyobbak közé tartozik. Maga a város rendezett, széles utcákkal, fákkal, terekkel. Nincsen sűrűn lakott centruma, mint pl. Shanghai-

nak, vagy Kantonnak – ugyanakkor rengeteg az ember.

Peking négy év óta rengeteg változott. Egyes régi városrészekre rá sem lehet ismerni. Földgolyóval eltörölték, helyükre lakótömbök, irodahá-

OLVASÓSZOLGÁLAT

LEVÉLCÍMÜNK: DÉLMAGYARORSZÁG SZERKESZTŐSÉGE,
SZEVED, SAJTÓHÁZ, PF.: 153. 6740.
TELEFON: 481-460

zak, szállodák épültek, s az óriási építkezések ma is folyamatban vannak. A pekingi tévé tudósítása szerint nemrégiben 300 ezer embert irányítottak vidékről a főváros nagyarányú építkezéseire. A reform egy konkrét megnyilvánulása az építésiiparban a gombamódra szaporodó, csodálatos tervezésű és kivitelezésű szállodák. Azzal, hogy nem Peking kapta a 2000. évi olimpia rendezési jogát, a szállodaépítési program némileg módosul, de az építkezések üteme nem csökken.

Kínában 1993-ban 12 százalékos volt a bruttó nemzeti össztermék növekedése az előző évihez képest – a világon a legnagyobb. 1994-re mérsékelni akarják a gazdasági növekedést – 9 százalékos fejlődést terveznek. Ugyanis a gyors növekedésnek számos háttérkövetke van. Az infláció mértéke évi 20 százalék körüli, nagyjából annyi, mint nálunk. A lakosság életszínvonalát – legalábbis ami a nagyvárosokat illeti – az utóbbi négy évben látványosan emelkedett. Míg 1990-ben a havi átlagfizetés Pekingben 130 jüan volt, mára ez kb. 500 jüanra nőtt. A nemzetközi Valuta Alap (IMF) ajánlásának megfelelően 1994 január elsejétől megszűnt Kínában a két-féle fizetőeszköz – a külföldiek által váltható illetve a kínaiak számára használatos jüan –, maradt az utóbbi. Ennek közvetlen következményeként az árak rögtön kb. 50 százalékkal emelkedtek. Ennek ellenére

még mindig jóval olcsóbb számunkra Kína, mint az otthoni megélhetés. A kínaiak úgy tartják, hogy aki fehér ember, az mind nagyon gazdag, s ez a szemlélet érvényesül mindenütt. Az állami szektorban a múzeumi belépőktől kezdve a repülő- s vonatjegy vásárlásokig a külföldi 6–8-szoros árat fizet a kínaihoz képest. A magánsektor is csillagászati ár- ajánlatokkal indul, viszont ott lehet aludni. Attól függően, hogy milyen termékről, vagy szolgáltatásról van szó, esetenként a kezdő árajánlat 6-od, 8-ad, esetleg 10-ed részéért is lehet vásárolni.

Kínában Magyarországot ma is baráti országnak tartják – függetlenül a hazai politikai változásoktól. A magyar-kínai politikai kapcsolatok ma jók, rendezettek. Szókták mondani, hogy a két ország gazdasági átalakulása hasonló cipőben jár, hasonló problémákkal küzd. A tény azonban az, hogy Kínában a gazdasági reformok jóval előrébb tartanak, mint Magyarországon. A keleti gazdasági övezetben – Tiencsintől Shanghaion át Kantonig – bevezetett szabályozók óriási lehetőséget kínálnak a külföldi befektetőknek. Az olcsó kínai munkaerő, a nagy belföldi felvevőpiac, a többéves adómentesség, a megtermelt nyereség korlátozás nélküli kivitele az országból óriási vonzerő. A legnagyobb cégek, s akik még időben léptek, már rég jelen vannak a kínai piacon.

Kínában a privatizáció már

jóval korábban elkezdődött, mint nálunk a rendszerváltás. Ez egy lassú folyamat itt, ágazatonként szakaszosan hajtják végre. A gyárak, mezőgazdasági üzemek magánkézbe adása már néhány év óta folyamatban van, s a tervek szerint kb. tíz év múlva befejeződik. Hosszabb idő óta folyik a közlekedés privatizációja is. Pekingben például a buszok magánosítása a féldejenél tart. Többnyire a sofőr és a kalauzok veszik meg a járművet nagyjából a havi átlagfizetés 10-szeresének megfelelő áron. Pekingben két évvel ezelőtt – a tömegközlekedés javítására – kb. 100.000 minibuszt – a mikrobusszal kisebb méretű sárga kis járműveket – hoztak forgalomba, taxiként való használatra. Ezek kategóriájukban a legolcsóbbak.

A taxizás, mint általában, keresett szakma Kínában is. Hogy valaki elvégezhesen egy taxivezetői tanfolyamot, egy

évi átlagfizetésnek megfelelő tandíjat kell fizetnie. Azonban sikeres vizsga esetén sincs még a jelöltnek saját taxija. Havi átlagfizetésének kb. 200 (ket-tőszáz!)-szorosát kell letennie ahhoz, hogy minitaxit vásárolhasson. Ez viszont már Magyarországon is nagy összeg, s csupán a gazdag rokonok segítségével válhat elérhetővé a cél. Kínában általában mestersegesen igen magasra szabottak az autópályák. Ugyanis egy részét nagy a kereslet (a magas árak ellenére), másrésztől viszont nincs a nagyvárosokban tökéletesen kiépített úthálózat, rengeteg a gyalogos, a biciklis, a triciklis. Ilymódon a hagyományos járműveket, illetve a tömegközlekedési eszközöket részesítik előnyben a többnyire a sok autó által okozott folytonos közlekedési dugók, s a forgalmi káosz mérséklése céljából.

Dr. Makra László

SZERETNÉM MEGTUDNI

Nyári szabadság

Olvasónk arról számol be, hogy augusztus hónapra befizetett családjá számára egy hét napos külföldi nyaralásra, de munkáltatója a nyaralás időpontjában „nem akarja szabadságra engedni”. Kérdése az, hogy mit tehet, hogyan tudna elutazni?

A Munka Törvénykönyve szabadság kiadására vonatkozó rendelkezései szerint az alapszabadság egy-negyedét a munkáltató a munkavállaló kérésének

megfelelő időpontban köteles kiadni. A munkavállalónak erre vonatkozó igényét a szabadság kezdete előtt legkésőbb tizenöt nappal be kell jelentenie.

Ha tehát a levélíró éves szabadságának mértéke huszonegy nap és az utazás tizenöt megelőzően legkésőbb tizenöt nappal bejelenti erre irányuló szándékát munkáltatójának, köteles kiadni szabadságát az utazás időpontjára.

Dr. Kriveczky György

SZEGEDI ALMANACH

1938.

Arcok, képek, intézmények, hivatalok, egyesületek.

A DÉLMAGYARORSZÁG AJÁNDÉKKNYVE ELŐFIZETŐINEK

A legutóbbi Szegedi Almanach címlapja

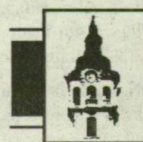
■ Mint arról már beszámolt a Délmagyarország május 6-i száma, megkezdődött az adatgyűjtés a Szegedi Almanach 1994. című kötethez. Elkészültek a kérdőívek, s jó néhány érintett meg is kapta azt, a válaszborítékkal együtt. A munkát azonban sok tényező hátráltatta az utóbbi időben, ezért nem jutott el minden érdekeltnek a kérdőív. Akik olvasták a cikket, s úgy gondolták, hogy feltétlenül helyük van ebben a kézikönyvben, megkeresték már a polgármesteri hivatal illetékeseit. Ezúton szeretnénk mindenkit megnyugtatni, hogy senki sem késett el a jelentkezéssel, hiszen csak egyes területek szakemberei kapták meg a kérdőívet. Együttáll tájékoztatjuk az olvasókat arról, hogy mindenki számára fenntartjuk az almanachba való kerülés lehetőségét. Amennyiben valaki úgy gondolja, hogy valamelyik ismerőse az alább felsorolt szakmai területek egyikébe sem sorolható, mégis fon-

tosnak érzi, hogy bekerüljön a gyűjteménybe, kérjük jelezze a 961-es postafiókszámon, vagy telefonon – a 475-575/127-es melléken – Szincso György sajtóreferensnél, vagy Varga Beáta PR-referensnél. A kérdőívekből 6000 példány készült el, ezekből kb. 1500-at nem névre postáznak, mivel a cégek személyi nyilvántartásai nem minden esetben hozzáférhetőek. Az elhúzó adatgyűjtés miatt változik a visszaküldés határideje, '94 június 30. helyett szeptember 15-ére módosul. Az alábbiakban azokat a részterületeket soroljuk fel, melyek szakembereit szerepelteti majd a Szegedi Almanach 1994. című kiadvány.

Oktatás. Egyetemi/főiskolai tanárok, docensek, adjunktusok, tanársegéd, gimnáziumi tanárok. Általános iskolai, szakközépiskolai és egyéni szakiskolai igazgatók, munkaközösség-vezető tanárok, szaktanácsadók.

Művelődés. Művészek, például zenészek, színészek, táncosok, képzőművészek, iparművészek, építészek, kerttervezők stb. Művészeti és közművelődési intézmények vezetői és érdemi munkatársai, könyvtárosok, régészek stb.

■ Még senki sem késett el A Szegedi Almanach munkálatairól

A TORONY ALÓL

Tudományos kutatás. Egyetemen kívüli kutatóintézetek és -csoportok öt évnél régebben Szegeden dolgozó munkatársai. Szabadfoglalkozású mérnökök, szakértők, szoftverfejlesztők stb.

Egyházak. Lelkészek és az egyházközösségek vezetői. Szociális munkások. Nemcsak az intézményvezetők.

Orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek. Szakvizsgát tettek és öt évnél régebben Szegeden praktizáltak.

Jogászok. Az öt évnél régebben Szegeden dolgozó ügyvédek, jogtanácsosok. Minden bíró, ügyész és közjegyző.

Sajtó. Szerkesztők, újságírók, operatőrök stb. (A teljesen kezdők kivételével mindenki.)

Gazdaság. Az előző évben nettó 5 millió forint árbevételt meghaladó cégek első számú vezetői, az 50 millió fölötti cégeknek az igazgatóhelyettesi szint is (kereskedelmi vezető, főkönyvelő stb.), 500 millió fölötti és a pénzintézeteknél, forgalomtól függetlenül) az osztályvezetői szinten lévők is. Könyvvizsgálók és hivatásos gazdasági tanácsadók, adószakértők. Kisiparosok: szakmai díjjal kitüntetett mesterek (szakács, cukrász, fodrász stb.) és a hagyományos, „népi iparművészeti” szakmák képviselői (papucsos, mézeskalácsos, fafaragó, fazekas, ko-

vács stb.), bevételről függetlenül.

Közigazgatás. Minden alkalmazott osztályvezetői szinten, illetve fölötté (a központi államigazgatásból, a „dekoncentrált” hivatalokból és az önkormányzatokból is). Társadalombiztosítási intézmények vezetői. Rendőrség, honvédség, tűzoltóság; a helyi vezetővel való konzultáció alapján határozható meg a megkeresettek köre.

Alapítványok, egyesületek. Elnökök, jelentősebb alapít-

ványoknál a kuratóriumi tagok is. Tudományos, szakmai, karitatív és hobbi-társaságok és egyletek: vezetőségi tagok. Érdekvédelmi szervezetek: vezetőségi tagok.

Sport. Országos bajnokságon helyezett (1.–3.) versenyzők és edzők, egyesületi vezetők.

Politika. Minden egykori és jelenlegi országgyűlési képviselő. Az 1985-ben, 1990-ben és 1994-ben meg nem választott jelöltek. Minden, 1980 utáni tanácsstag, illetve önkormányzati képviselő. Minden, 1990-ben és/vagy 1994-ben országgyűlési képviselőjelöltet állító párt helyi szervezetének vezetőségi tagjai (az 1989 utáni szegedi elnökségek), továbbá a korábbi MSZMP VB, KISZ VB, SZOT és HNF elnökségek tagjai (1980-tól).

■ Az eddigi kategóriákba besorolhatatlan, de ismert emberek; szépségkirálynők, utcai zenészek, pincérek, csaposok,

taxisok, sportdrukkerek, sajtó- levelezők, futóbolondok stb.

■ Az almanach jellegét hangsúlyozandó, szükség van néhány mellékletre, például:

Alapvető demográfiai és gazdasági adatok: népesség, korösszetétel, aktivitás stb., valamint a cégek száma, összes forgalom, összes adó stb. (Meg kell kísérelni a vállalkozások „Top 100” listájának összeállítását.)

A városi költségvetés sarokszámai, intézmények felsorolása, a közalkalmazottak létszáma.

Legfontosabb helyi események (az utóbbi öt évben).

Szeged utcajegyzéke – az utóbbi évek változásainak (új, „rég” és „eredeti” nevek) föl-tüntetéseivel.

Alapítványok és egyesületek címirtára. Szakmai kamarák és egyéb korporációk jegyzéke.

Választott testületek névsorai. (Itt megjelenhet azok neve is, akik nem küldik vissza a kérdőívet.)

■ Utolsó figyelmeztetés

Változik az építésügyi törvény

Már többször beszámoltunk róla, hogy az Országgyűlés 1994 júliusi hatálybalépéssel megszigorította az építésügyi törvény engedély nélküli és engedélytől eltérő építkezésekre vonatkozó rendelkezéseit. Az alábbiakban ennek részleteit utoljára adjuk közre, a határidő lejártának közeledte alkalmából. Eddig az építésügyi hatóságoknak lehetőségük volt mérlegelni az építési szabálytalanságok súlyosságát, és megítélésüktől függően túlrésztáron belül maradó szabálytalanságok esetében fennmaradási engedélyt adhattak.

Az 1994. évi XXXVIII. módosító törvény értelmében az építési engedély nélkül, vagy az engedélytől eltérően megépített épületekre csak akkor adható fennmaradási engedély,

ha az építési munkára az építési engedély megadásának feltételei is fennállnak, vagy megteremthetők, illetve a szabályos állapot a megfelelő átalakítás elrendelésével elérhető.

Amennyiben az előzőekre nincs lehetőség, vagy a kötelezett munkák elvégzését nem vállalja, a szabálytalan épületek, épületrészek lebontását kell elrendelni. A törvény szigorítása az építési rend és fegyelem megszilárdulása érdekében vált szükségessé, mert a jelentős számban előforduló szabálytalan építkezések gyakorlata maradóan, károsan befolyásolja legszembetűnőbb történelmi tájainkat, illetve szűkebb környezetünk város- és utcaképét. Az új rendelkezéseket az 1994. július 1. napja után végzett szabálytalan építkezések esetében kell alkalmazni.